

ΕΝΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΣ

ΝΑ από τα μεγαλοπρεπέστερα φιλμ τής έφειταις περιόδου θά είνε και ό «Περιπλανώμενος Ιουδαίος», πού γυρίσθηκε τελευταία μέ πρωταγωνιστή τόν Κόνρατ Φάιτ.

Ό Φάιτ διαπλάσσει στό φιλμ αυτό άριστου γρηματικούς τύπους στις διάφορες μεταμορφώσεις τού Περιπλανωμένου Ιουδαίου διά μέσου τών αιώνων.

Ό θρύλος τού Περιπλανωμένου Ιουδαίου, πού συμβολίζει τήν ιστορία και τή μοίρα τού Έβραϊκού λαού επί τής γης μετά τήν Σταύρωση τού Χριστού, υπάρχει στις παραδόσεις όλων τών Χριστιανικών λαών και είνε μέ λιγα λόγια ό έξης:

Ό Ιουδαίος Άχασβήρος, ύποδηματοποιός τό έπάγγελμα, είχε καταστήμα στο δρομό τής Έρουσαλήμ, πού ώδηγούσε πρós τό Γολγοθά. Όταν οι στρατιώτες τού Πιλάτου ώδηγούσαν τόν Ίησού, φορτωμένον τό Σταυρό του στόν τόπο τού μαρ υρίου, έπέρασαν μπροστά από τό τσαγκαράδικο τού Άχασβήρου. Ό υ,όμος μεγάλος, ζέστη φλογερή έπικρατούσε και ό Ίησούς είχεν πεια άποκάμει. Οι στρατιώτες τόν έλυπήθηκαν και παρακάλεσαν τόν Άχασβήρο νά έπιτρέψη στόν κατάδικο νά ξεκουραστή λίγο στό μαγαζί του. Μά ό Άχασβήρος, Ιουδαίος φανατικός, μισούσε τόν «λαοπλάνο» Ίησού και άρνήθηκε νά τόν άφήση νά ξεκουραστή στό μαγαζί του.

— Βάδιζε! τού είπε σκληρά.

— Νά βαδίξης και σύ, τού άπάντησε τότε ό Ίησούς, μέχρι συντελείας τών αιώνων!

Και, από κείνη τήν ήμέρα, ό Άχασβήρος γυρίζει σ' όλη τή γη, σέρνοντας άπάνω του τή θεϊκή κατάρα, χωρίς νά βρίσκη ανάπαυσι πουθενά. Σις κάτω Χώρες τόν άποκαλούν Λακεντέν, στη Γερμανία Μάλλχο, στην Ιταλία Μουταντένο, στην Άνατολή Ίωσηφ Καρτάφυλο, παντού όμως είνε γνωστός ως ό Περιπλανώμενος Ιουδαίος, ό διωγμένος από παντού, ό κυνηγούμενος, ό περιφρονούμενος, «έμπυσιμός τών Έθνών», ό όποιος ματαία ζητάει τό θάνατο νά τόν πάρη και νά τόν απαλλάξη από τά βάσανα και τήν καταφύγια.

Στό φιλμ ό θρύλος αυτός είνε λίγο παραλλαγμένος.

Έν πρώτοις ό Περιπλανώμενος Ιουδαίος, δέν νομαζέται Άχασβήρος, ούτε είνε τσαγκάρης. Λέγεται Ματαθίας, είνε πλούσιος, ισχυρός και ώραίος. Έχει ξελογιάσει μια παντρεμένη, τήν Ίουδήθ, ή όποια άφησε τόν άντρα της και τό παιδί της για νά τόν άκολουθήση.

Μία μέρα στην Έρουσαλήμ γινότανε μεγάλη όχλοβη και όλος ό λαός ήταν άναστατος. Ιό Συνέδριο είχε δικάσει τόν «πλάνο» Ίησού πού είπε πώς ήταν Θεού Υιός και πώς μπορούσε νά καταλύση τό Ναό τού Σολομώντος και σέ τρεις ήμέρες νά τόν άνοικοδομήση, τόν είχε δικάσει και τόν είχε καταδικάσει εις θάνατον και ό Πόντιος Πιλάτος, ό Ρωμαίος Έπαρχος, είχε προσπογράψει τήν καταδίκην του. Οι στρατιώτες ώδηγούσαν τόν κατάδικο στό Γολγοθά νά τόν σταυρώσουν και τά πλήθη τού Ιουδαϊκού λαού άκολουθούσαν τή συνοδεία, βλαστημώντας και ύβρίζοντας τόν Θεάνθρωπο. Μά ό Ματαθίας δέν είχεν όρεσι νά παρακολουθήση τήν πομπή με τούς άλλους φανατικούς. Είχε τά δικα τού βξασαν. Ή γυναίκα του, ή πολυαγαπημένη Ιουδήθ ήταν βρειά άρρωστη και κανένας γιατρός δέν μπορούσε νά καταλάβη τήν άρρώστεια της.

Στήν άπελπισία της, ή Ιουδήθ παρακάλεσε τό Ματαθία νά πάη νά βρη τό Νέο Προφήτη από τή Γαλιλαία μέ τήν έλπίδα ότι εκείνος θά μπορούσε νά τήν κάνη καλά.

— Ό ψευδοπροφήτης Ίησούς, ό υιός τής Μαρίας; είπε τότε μέ περιφρόνησι και θυμό ό Μπαταθίας.

— Ματαθία, επέμενε νά Ίουδήθ, ό άνθρωπος αυτός εγιάτρεψε λεπρούς, άνέστησε τό κοριτσάκι τού Ίανειρου και τό Λάζαρο, τόν αδερφό τής Μάρθας και τής Μαρίας από τή Βηθανία.

[Ή περιπέτειες τού Άχασβήρου διά μέσου τών αιώνων]

Πήγαινε νά τόν βρης, θά μέ κάνη καλά...

— Μά τόν Ίησού αυτόν τόν πηγαίνουν τώρα για νά τόν σταυρώσουν...

— Τρέξε, πρόφθασέ τον. Ματαθία!...

Ό Ματαθίας έτρεξε από πλάγιους δρόμους και έστάθηκε κοντά στην πύλη πού έβγαζεν από τήν πόλι και άπ' όπου θά περνούσαν σέ λίγο τόν κατάδικο.

Όταν ό Ίησούς, φορτωμένος τό Σταυρό, άνάμεσα στους ώπλιμένους στρατιώτες έπέρασε κοντά του, ό Ματαθίας τόν έρώτησε:

— Ραβή, ή γυναίκα μου ή Ίουδήθ είνε άρρωστη. Τι νά κάνω για νά γίνη καλά;

— Στείλε τήν πίσω στόν πρώτο της άνδρα από τόν όποιον τήν έκλεψες, άπάντησεν ό Ίησούς, και θά γιατρευθής!

Ό Ματαθίας έγινε έξω φρενών μόλις άκουσε αυτά τά λόγια και έφτυσε τόν Ίησού στό πρόσωπο

— Γι' αυτό σέ περιμένα λοιπόν, Πλάνε; τού φώναξε.

— Θά μέ περιμένης εις τόν αιώνα τόν άπαντα, τού άπάντησε ό Ίησούς. Θά περιμένης τή Δευτέρα μου Παρουσία για νά σ' απαλλάξω από τή φοβερή μοίρα πού σέ περιμένη.

Ό Ματαθίας θέλησε τότε νά χτυπήση τόν Ίησού, μά οι στρατιώτες δέν τόν άφησαν.

Θυμωμένος, φανατισμένος πειά, εναντίον τού Ίησού, έξέχασε και τήν άρρωστη Ίουδήθ και τίς δουλειές τού σπιτιού του και άκολούθησε κι' αυτός τήν συνοδεία.

Στό Γολγοθά στεκόταν κάτω από τό Σταυρό παρακολουθώντας μέ χαιρεκακία τήν άγωνία τού Έσταυρωμένου. Όταν τέλος ξεψύχησεν ό Ίησούς, ό Ματαθίας εύχαριστημένος πειά, έγύρισε στό σπίτι του. Έκει όμως βρήκε τήν Ίουδήθ πεθαμένη. Ή ύπνρέτριά; τού άνέφεραν πώς έπεθανε τήν ώρα άκριβώς τού μεγάλου σεισμού, τήν Ίδια δηλαδή στιγμή μέ τόν Ίησού.

Ό Ματαθίας κόντεψε νά τρελλαθή από τή λύπη. Δέ μπορούσε νά ζήση πειά και βγάζοντας τό μαχαίρι του, χτύπησε τό στήθος του ν' αυτοκτονήση πάνω στό νεκρό σώμα τής Ίουδήθ. Μά τό μαχαίρι έσπασε μόλις άγγιξε τό στήθος του. Ή θεϊκή κατάρα είχε άρχίσει νά πραγματοποιείται. Ό Ιουδαίος πού έφτυσε τό ούράνιο πρόσωπο τού Χριστού δέν θά πεθάνη ποτέ, θά σέρνη διά μέσου τών αιώνων και τών λαών τή βαρεία του μοίρα.

Αϊώνες έπέρασαν... και ξαναβρίσκουμε τόν Ιουδαίο στην Άντιόχεια, τόν καιρό τών Σταυροφοριών. Είνε πλούσιος, πρώτος στους άγώνες και στις κονταρομαχίες άνίκητος. Ή γυναίκες σαηνεύονται από τήν έξωτική και περιεργή χάρι του. Ό άπατημένος σύζυγος, οι προδομένοι έραστές τού προκαλούν σέ μονομαχίες, τού στήνον ένεδρες, μά βγαίνει πάντα σώος και άβλαβής ό Ματαθίας. Δέν τόν πιάνει σπαθί και μαχαίρι, είνε άτρωτος!...

«Τά τέσσαρα στοιχεία τής φύσεως συνώμοσαν εναντίον του. Ή φωτιά δέν τόν καίει, τό νερό δέν τόν πνίγει, ό άέρας δέν τόν παγώνει, τό χώμα δέ βαραίνει άπάνω του».

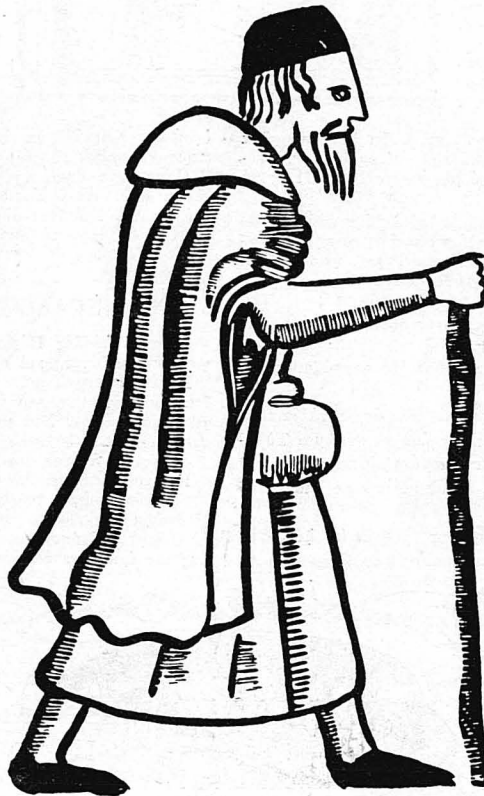
Ζή μέσα σε μεγάλη πολυτέλεια, μέ γλέντια και ήδονές. Μά στη ζωή του ό Σταυρός ρίχνει επάνω του βαρό τόν ίσκιό του...

Έπέρασαν πάλι αϊώνες...

Ό Ιουδαίος δέν λέγεται πειά Ματαθίας. Λέγεται Μπαττάβιο και είνε έμπορος. Έχει γυναίκα και παιδί... Μά ό Θεός πού τού τά έδωσε τού τά παίρνει πίσω... Έκπληροϋται ή θεϊκή κατάρα:

«Θά ίδής όλους τούς δικούς σου νά πεθαίνουν ό ένας κοντά στόν άλλο...»

Και μόνο ό ίδιος δέν πεθαίνει. Βλέπει τή γεννήτά του νά σβόνη, νά εξαφανίζεται γύρω του. Τό παιδί του ξεψυχάει στην άγκαλιά του, ή γυναίκα του τόν άφήνει και γίνεται Χριστιανή, πιστεύει στό Θεό πού έφτυσε άλλοτε κατάμουτρα ό Ιουδαίος. Οι φίλοι του σκοτώνονται από τούς έχθρούς των. Και μένει αυτός

Ό Περιπλανώμενος Ιουδαίος

μόνος, Ξηρμος, τσακισμένος κάτω από τη βαρεία κατάρα.

Μά μέσα από τόσες δοκιμασίες και βάσανα ή ψυχή του εξαγνίζεται. Σιγά σιγά με τούς αιώνας έμαθε να υποφέρει, να υπομένει και να μετανοή.

‘Ο ταπεινός Ναζωραίος, που είχε φτύσει άλλοτε, είνε πειά κυρίαρχος όλου του πολιτισμένου κόσμου. ‘Εν όνόματι τού ή ‘Εκκλησία επιβάλλει την τρομοκρατία τής ‘Ερας ‘Εξετάσεως.

‘Ο Ματαθίας, ο Μπαττάβιο, λέγεται τώρα Ματθαίος. Ζή με αγνότητα και άσκητισμό στην ‘Ισπανία. Είνε γιατρός και θεραπευή δωρεάν τούς λεπρούς, τούς φτωχούς, τις περιφρονημένες γυναίκες. Μά ή τόση καλωσύνη του κρίνεται ύποπτος και δηγείται μιά μέρα μπρός στην ‘Εραν ‘Εξέταση. Μπροστά στους ‘Ιεροεξεταστές, χωρίς ν’ άπαρηνηθή τή φυλή του ο Ματθαίος, όμολογεί πίστι στον Χριστόν. Καί φωνάζει στους ‘Ιεροεξεταστές!

— ‘Ο Γλυκός ‘Ιησούς δέν είνε αυτός που λατρεύετε εσείς! ‘Εκείνος ήταν Θεός τής ‘Αγάπης και τής Ταπεινοφροσύνης. ‘Ο δικός σας είνε σκληρός! ‘Ο Σταυρός που κρεμάστηκε δέν ήταν χρυσός, ήταν από πρόστυχο ξύλο συκομωριάς! ‘Από τά μάτια του, τήν ώρα του μαρτυρίου, δέν έσταξαν διαμάντια και μαργαριτάρια, μά δάκρυα αληθινά, καυτά, για τόν πόνο τών ανθρώπων! ‘Ο ‘Ιησούς δέν άπαιτεί τό θάνατο τών άμαρτωλών...

Τά λόγια του χαρακτηρίζονται ως άνοσια από τούς ‘Ιεροεξεταστές και τόν καταδικάζουν να καθή ζωντανός, ως αίρετικός.

Μά τά στοιχεία τής φύσεως είχαν συνωμόσει. «‘Η φωτιά δέν τόν καίει, τó νερό δέν τόν πνίγει, ó αέρας δέν τόν παγώνει και τó χώμα δέν βαραινεί άπάνω του».

‘Η φλόγες τής πυράς δέν άγγίζουν τά φορέματά του...

Μά ξαφνικά τότε ó ουσανός σκοτεινιάζει. ‘Αλλά άνάμεσα από τά μαύρα σύννεφα μιά λαμπρή άχτίδα περνάει και φωτίζει τó πρόσωπο του Ματθαίου, που φεγγοβολάει από μιά μυστηριώδη έκσταση.

‘Ο Περιπλανώμενος ‘Ιουδαίος έχει φτάσει πειά στό τέρμα του μακρυνού και αγωνιώδους δρόμου. Με τις διώξεις, τούς έξευτελισμούς, τήν καταφρόνια έξιλεώθηκε για τó άμάρτημά του, με τήν όμολογία του έσβυσε τή βλαστήμια που έξεστόμισε άλλοτε κατά του ‘Ιησού. ‘Ο Θεός τής ‘Αγάπης και του ‘Ελέους τόν έσυγχώρησε. Καί ó Περιπλανώμενος ‘Ιουδαίος έξεψύχησεν άναπαυμένος, με τήν όμολογία πιστεως στον ‘Ιησού.

ΑΠΟ ΤΟΝ "ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑ."

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΝΙΤΣΕ

— ‘Όταν πέθανε ó Βουδδας, ή σκιά του πλανιόταν επί πολλούς αιώνας μέσα σε διάφορα σπήλαια κι’ άφινε κάτι από τόν έαυτό της σ’ αυτά. Μιά από αυτές τις σκιές του θεού που πέθανε είνε και ή «Συνείδησις».

— ‘Η φύσις είνε μιά άμείλικτη μητροιά γι’ αυτούς που θέλουν να τήν ξεπεράσουν.

— «Νά πάψουν να ζούν οι άρρωστοι!» Νά ποιό είνε τó πρώτο βήμα για να στηθή τó πανανθρώπινο βασίλειο τής χαράς. ‘Ο οίκτος είνε ένδειξις άρρώστειας κι’ άντιμάχεται τόν κόσμο τής έξελίξεως και τής επιλογής, γι’ αυτό δέ πρέπει να τύν έ’οστρακίσουμε από μέσα μας!

ΠΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΟΤΑΝ ΜΙΛΑΕΙ Ο ΛΑΟΣ...

‘Ο βασιλεύς ‘Ερρίκος 4ος κι’ ó ψαράς. Τά παράπονα του λαού. ‘Ο βασιλεύς άκούει όλόκληρον έξάψαλμο. Τήν επομένη στό παλάτι. ‘Η κυρία εύνοουμένη θυμώνει. «Θά σέ κρεμάσω!...». Τά συνετά λόγια του βασιλέως, κλπ.

‘Ο βασιλεύς τής Γαλλίας ‘Ερρίκος ó 4ος μιά μέρα βγήκε στην έξοχή να κυνηγήση, ντυμένος άπλουστάτα και συνοδευόμενος από δυό τρεις ακόλουθους του.

‘Όταν έφθασε σ’ έναν ποταμό, άναγκάστηκε να μπή σε μιά κοινή βάρκα για να περάση αντίπερα, που είχε άφθονο κυνήγι. ‘Εν τώ μεταξύ έπιασε κουβέντα με τόν βαρκάρη ρωτώντας τον πώς τά περνάει και πώς βλέπει τήν πολιτική κατάσταση.

— ‘Αστα, κουμπάρε, του άπάντησε εκείνος άγνοώντας τήν ιδιότητα του συνομιλητού του. Τά χάλια μας είνε μεγάλα.

— ‘Ε, θά διορθωθουν σιγά-σιγά, υποθέτω.

— Πούδς να τά διορθώση; ‘Ο βασιλιάς μας;... Καλός είνε δέν σου λέω, μά όπως έχει μπλεχτή κι’ αυτός!

— Σε τι έχει μπλεχτή;

— Δέν ξέρεις τίποτα του λόγου σου; Νά, με τόν ποδόγυρο

έχει μπερδευτή. ‘Εχει κάποια έρωμένη έκει πέρα κι’ όλη μέρα εξή ροσταλιάζει στα γόνατά της. ‘Εγω ιδέα πώς αούτ τόν βάνει να μάς φορτάνη κάθε τόσο και με καινούργιους φόρους. ‘Θέλει μαθές ή κοκόνα τουαλέττες και πολυτέλειες, που να μην τις έχη καμιά άλλη. Καί μη θα πής πώς του είνε πίστη; Δέν βαρύνεσαι! Τόν άπατάει μ’ ένα σωρό άλλους. ‘Εμένα ώστόσο δέν με μέλλει τίποτ’ άλλο, παρά μονάχα που πληρώνω τώρα διπλό φόρο...

Τήν άλλη μέρα ó ‘Ερρίκος εκάλεσε στό άνάκτορά του τó βαρκάρη και του έπαι:

— Τά ίδια λόγια που μου έπαις χθές στη βάρκα, χωρίς να με γνωρίζης, θά τά πής και τώρα μπροστά στη γυναίκα αούτ ηού είνε ή φίλη μου.

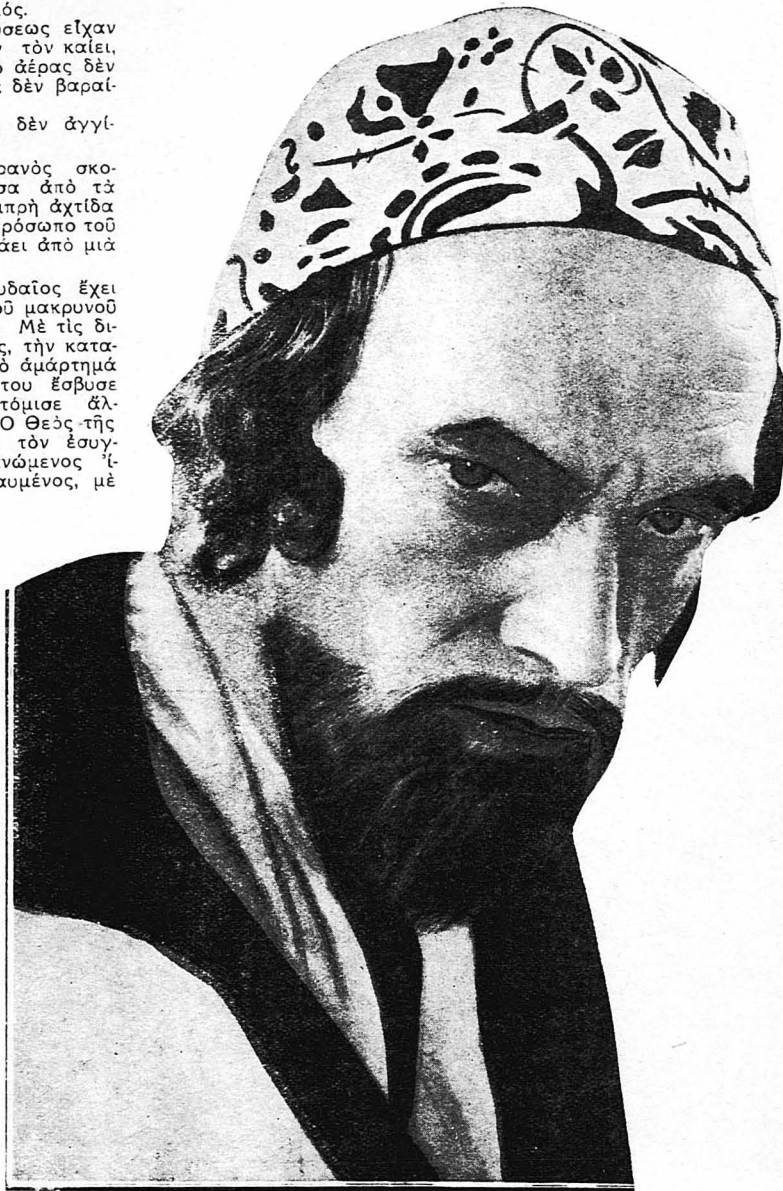
Και συγχρόνως έδειξε τήν κόμησσα Μπωφόρ, που στεκόταν δίπλα του.

‘Ο βαρκάρης παρά τήν άρχική του κατάπληξη, βρήκε τέλος τήν ψυχραιμία να επαναλάβη τά λόγια εκείνα. ‘Όταν τελείωσε, όμως, ή κόμησσα Μπωφόρ του φώναξε θυμωμένη δι τή θά τόν κρεμούσε γιατί’ ήταν συκοφάντης.

‘Ο ‘Ερρίκος τότε έσκασε στα γέλια.

— Μην είσαι τόσο ευέξαπτη, φίλη μου, τής έπαι. Είδες τώρα και με τά μάτια σου, πώς ó λαός έχει μάθει όλα τά ιδιαίτερα μας και άγανακτεί για τούς φόρους, που του επιβάλλουμε. Λοιπόν από δω κι’ έμπρός περίοισε τις άπαιτήσεις σου και γίνε πιο οικονομός. Σύμφωνοι;

Κόκκαλο ή φιλάρεσκη ελνσννμ ένη.

‘Ο Κόνρατ Φάιτ ως Περιπλανώμενος ‘Ιουδαίος